

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4	frt.
Fél évre	2	"
Negyed évre	1	"

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Tary Endre ügyvéd saját házábanál.

Hirdetések és nyilttéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmendetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Uradalmi községek és a vármegye.

Megyegyületeken és hírlapokban már többször képezte felszólalás tárgyát azon méltó panasz, hogy a megyében levő nagy uradalmak általában részint törvény adta joguknál fogva, részint anélkül is, külön önálló községeket alkottak és ez által magukat a községek beléleteben előforduló minden nagyobb teherviselés alól kivonják a nélkül, hogy tulajdonkép náluk községet, községi beléletet találni lehetne és a nélkül, hogy a különben élelképes valódi községeknek, ha nem is gyarapodása legalább fenállásának biztosításáról gondoskodva lett volna.

Mig végre is a megyebeli községek óriási mérveket öltő községi pórádjára az uradalmi községek kevésbé kerülő közigazgatási költségeivel szemben a vármegyét is gondolkodásba ejtette és a f tavaszi közgyűlésén bizottságot küldött ki e szomorú jelenség oka kifürkészése és rajta segítés céljából indítványtételre.

Nem akarunk elébe vágni a bizottság működése- és abból kifolyólag a megye intézkedéseinek, miért is a kérdés ez iránybani tárgyalását ez uttal mellőzzük és pusztán arra szorítkozunk, hogy a vármegye által intézett némely községi ügyet hozunk nyilvánosságra és párhuzamot vonunk azoknak az uradalmi és egyéb községekre vonatkozása tekintetében.

Első helyen áll e tekintetben a községi uthalózat és a községi közlekedési közutak fenntartásához szükséges hozzájárulás megállapítása.

A legnagyobb uradalmi község a megyében Sövényháza és az egész uthalózatban hiába keresünk olyan községi közlekedési utat, mely Sövényházára vezetne, a mi ut óriási területét keresztül kasul szeli az mind vagy vármegyei ut, melyet a vármegye tart fenn, vagy egyszerű parcella ut, mely a nyilvános közlekedés előtt a birtokos tetszése szerint elzárható. Ugy hogy ha valaki Mindszentről — tegyük Sédorfalvára vagy Dorozsmára akarna utazni azt csak óriási kerülővel Baks felé a szegedcsongrádi uton tehetné meg, mi csak nem kétszerte akkora mi ut egy csak megközelítőleg is egyenes irány volna. Minthogy azonban így a kedvező rövidebb uton csak az járhat ki a birtokos esetleg megengedi és, minthogy így az ut akár gondoztatik, akár nem nincs hozzá senkinek semmi köze, szóval az uradalmi községnek előnyös, hogy községi közlekedési útja ne legyen, arról a vármegye sem gondoskodott.

Fölvétetett azonban a községi közlekedési uthalózatba a mindszent—félegyházi ut, mely Siróhegynél kezdődőleg Tömörkényen fehértón és a kis Szálláson keresztül vezet Félegyházára és fenntartása egyedül Mindszentnek tétetett köteletségévé, pedig hogy ez utra a mindszent polgár eljusson

Sövényházán kell keresztül menni tehát azt föltétlenül és első sorban Sövényháza használja, de azért a fenntartáshoz nem járul.

Fölvétetett a Baks Ujmajor és tömörkényi majoron átvezető ut és noha ez Mindszent község határát csak annyiban érinti a mennyiben eddig a tömörkényi major Mindszenthez tartozott, de különben ezen most említett majorok gazdasági összeköttetésére szolgál és általában mindszent ember csak akkor jár rajta, ha e majorokban dolga van — egyelőbb ha Szentkuthoz megy buscura egyszer egy évben és mégis ezen ut fenntartásához bizonyos arányban járulni Mindszent község is köteleztetett.

Fölvétetett a mindszent—derekegyházi ut, melyen Derekegyháza uradalmi község összes gabonat eredményt évente és rendszerint a Tiszához szállítani szokta, a mindszent határban egyszerű dülő ut de Derekegyháza érdekében községi közutnak nyilvánított és hozzá vétetett a folytatását képező Derekegyházán vezető rész is, melyen mindszent ember egyáltalán nem jár, a fenntartási kötelezettség pedig nagy bölcsen úgy állapított meg, hogy a mindszent határban levő egész utrészt — melyet évenként és rendszerint a derekegyházi uradalom igái tesznek tönkre — csináltassa Mindszent község, a derekegyházi részt, meg a hol a mindszent népi nem is jár csieáltatja Derekegyháza.

Mind ez ideig a Tisza balpartján Mindszent alatt vontató és általában közlekedő köz-ut volt, de tetszett azt a birtokosnak, hogy az uradalmi község Sövényháza szabadkikötő jogait megvédje felárkoltatni és a dorozsmai szolgabíróssággal egyetértve a mindszent szolgabíróssággal megcsinálta, hogy az ut a Tisza balpartján eltöröltetett és a vontató ut is a jobbparton jelölt tett ki.

A mindszent révben a közlekedés különösen mikor a víz csekély mindenkor életveszélylyel jár, de teherszállítás meg rajta keresztül a meredek partok miatt ugyszólván lehetetlen, minthogy azonban a kompjáró Sövényháza uradalmi községhez tartozik, az uradalom tulajdona, a megyének semmi szava ez ázsiai állapotok ellen, hanem amit lehet maga teszi meg, oda rendelvén utászát a komphoz vezető utak javítása és tatarozására, holott a komptulajdonosnak szabadalmi levele köteletségévé teszi a komphoz vezető utak jókarban tartását és a közlekedés akadálytalan és állandó fenntartását.

Nem is szólunk ez uttal arról a huzavonáról, mit a megye a Mindszent és Sövényháza között felmerült határkérdés tekintetében már évek óta tanusit.

Valóban kétségbeejtő rendetlenségre mutat, mikor maga a megye nem tudja vagy nem akarja tudni, nem azt hogy egyes községek határai hol vannak, hanem azt sem, hogy hol vannak egyes járása ha-

tárai és összetett kézzel azt várja, hogy ilyen közérdekű kérdést a vitatkozó felek döntsenek el.

Szóval és írásban már annyit tárgyalatott e kérdés eredménytelenül, hogy kár arra a nyomda festéket pazarolni, de a melyik megye ilyen helyzetét tudva saját területén évekig megtűr megérdemli, hogy mindenestől a levegőbe röpíttessék.

Ezreket költött Mindszent község csak a múlt évben is csak a kolerára a vármegye bölcs intézkedései folytán pedig az első megbetegedés is sövényházi munkás volt és a legnagyobb mértékben azok terjesztették a kolerát kik munkára Sövényházára jártak. Volt az uradalmi községeknek e címen nagyobb kiadása? — Aligha volt csak annyi is mint Mindszent község csupán carbolra kiadott, de honnan is lett volna nagyobb kiadás, mikor a nagy terjedelmű uradalmi községekben többnyire még orvos sem lakik, sőt talán községi orvosuk nincs is legfőlebb csak névleg.

A trachoma gyógykezeléssel is ölte annak idején a megye Mindszent községét, vajjon talán Sövényházán vagy a többi uradalmi községekben nem volt és nincs trachoma.

Mindszent község évente tetemes összeget fizet a megyei betegápolási alapba, de megfizeti minden betegének idegen kórházakban ápolásáért járó díjakat is, ha pedig a járványos betegségek elfojtásár tett kiadások fedezése a megyei betegápolási ápolatból lenne törvény szerlnet fedezendő, azt mondja a megye hogy nincs! Hová lesz hát? Elfizettetik olyan kórházi ápolatért kik az ilyen uradalmi községekben a pusztákon látnak napvilágot és községi illetőségük ki nem deríthető, vagy ha kiderítettik is valamely uradalmi községre nyomban igazoltatik az is, hogy az illető vagyontalan családtalan, mi nagyon természetes, mert ezen uradalmi községek özslakosságának legalább 90%-a nem egyéb vagyontalan cselédnél ki csak addig tagja a községnek még ott szolgál és többnyire vagyontalan.

Ha ezekhez hozzá vesszük, mit költ egy rendezett község az uradalmi községekkel szemben a közoktatás, közegészség, köz- és tűzrendészet, valamit egyéb vállási és társadalmi dolgokra, a melyek az uradalmi községeknél vagy nagyon csekély mértékben avagy éppenséggel ismeretlenek; nem kell hozzá nagy bölcsesség kitalálni, hogy egy részről a vármegyének az uradalmi községek dédeltetett édes gyermekei, egyéb községek pedig eltasztott mostohái, másrésztől pedig éppen az uradalmi községek vonják ki magukat a főbb községi kiadások terhe alól, akkor mikor azok sulya alatt a többi községek nagy részét az összeszkadás vezzélyé feyegeti. Lesz-e ez ellen segítség? — a jövő titka.

Mezei munkás fogadása.

Minden városban vagy valamire való községben van egy bizonyos hely megjelölve hatóságilag vagy már a szokás által, hol a mezei munkások munkaeszközeikkel vagy a nélkül — amennyiben munkát keresnek — megjelennek és ott a munkaadó által mindenkor megtalálhatók csak Mindszentben nincs ez meg.

Hogy mennyire fontos s ugy a munkás mint a munkaadó közönség érdekében álló volna ilyen munkás fogadó hely kijelölése Mindszentben is az magyarázatra alig szorul s főbb vonásokban kiteszik a következőkből.

Ez idő szerint a mezei munkás házához várja a gazdát és munka nélkül tölti el néha a legrágább időt, mert munkaadó nem keresi fel, mert drága munkaidőben a gazdának is drága az ideje és ugy gondolkozik, hogy ha valamely munkához meg nem kaphatja — mert talán máshol van elfoglalva azt az egy-két munkást kivel rendszerint dolgoztatni szokott nem tölti a drága időt munkás kereséssel, ha nem inkább a véletlenre bízva, hogy kap-e valahonnan segítséget, de legalább azt a mit ő maga bizonyosan elvégezhet nem halasztja a bizonytalanságra és dolgozik serényen esetleg családtagjaival maga, holott pedig szívesen fizetne megfelelő munkabért, ha valakit segítségül kaphatna.

Igy azután a munkásra nézve elvesz egy bizonyos része a keresetnek, a munkaadó gyakran családapa, pedig hogy kára ne legyen sokszor bele betegszik a megfeszített munkába.

Különösen nagy fontossága volna e munkás fogadóhely kijelölése Mindszentben, hol gyakran megtörténik, hogy egész csoport munkás a messze távolba megy munkára, ugy hogy gyakran ugy szólván minden munkaerő eltávozik a községből s arról a gazdaközönség tudomást vévén nem is számít arra, hogy a községben munkást kaphat s mindjárt intézkedik, hogy szükségletét másképp fedezhesse, pedig sajnos igen gyakran megtörténik, hogy ama szép reményekkel elment munkások már egy hét múlva itthon vannak egyenkint vagy csoportonként haza jönnek, de ezt már csak a legközelebbi ismerősök tudják míg ha munkásfogadó hely volna ugy ez ott mindenkor köztudomásra jönne.

A munkabérek szabályozására nagy befolyással lenne, mert míg ma az a munkás ki dolgozni akar és munkaadót a bizonytalanban nem

talál — ma a legszorgosabb munkaidőben is elmegy dologra 60—70 krért holott viszont az a gazda, kinek munkásra szüksége van, de ilyet nem ismer vagy nem talál 80 krtól 120 krig is kénytelen fizetni a véletlen előkerülő, de dologra nem igen vágyó munkásokat, míg egyébként a munkabér a kereslet és kínálathoz valamint a munkás ismert szorgalma és munkaképességéhez mérten legalább egy és ugyanazon időben aránylagosabb lenne.

Ilyen munkás fogadó helyül köznapokon célszerű volna például a Szent-János környéke, hol a munkások kora hajnalban jelentkeznek, hogy ha esetleg messzebe volnának is szállítandók még kellő időben munkába állhatnának. Vasár- és ünnepnapokon azonban azt hisszük nem forogna fenn semmi akadály, hogy az elszegődni kívánó munkások a községbáza udvarán a délelőtti órákban esetleg délután is jelentkezzenek így azután minden munkaadó tudná, hol és mikor találhat munkásokat és az ez irányban vizsás helyzetet segítve lenne.

Ajánljuk a kérdés megfontolását és helyes keresztül vitelét az előjáróság figyelmébe.

LEVELEZÉS.

Szerkesztő ur azt írja lapjának 15-ik számában „Fontos kérdés” címe alatt, hogy a közgyűlés bölcsessége lesz hivatva azon kérdések fölött határozni: az „Uj-világ” helyisége bérbe adatik-e, avagy ovoda állíttatik-e ott fel!

Hát igaz, hogy a község közgyűlése határoz elsősorban a fölött, mi történik az „Uj-világ” féle helyiségekkel, megváltja-e azokat, bérbe adja-e, avagy ovodát állít oda, — ámde nem vagyok képes felfogni, mi történt Mindszentben néhány hét alatt, ha a fenti cikket elolvassva fontolóra veszem az ezen ügyben hozott eddigi határozatokat.

Hogy is áll tulajdonképp a dolog?

Pallavicini Sándor Orgróf ur az „Uj-világ”-féle ingatlan ajándékba adta a községnek azon föltétel alatt, hogy ott közmulatóhely, avagy iskola létesíttessék!

„Iskola” alatt természetesen értetett a midőn kérését s adatott ezen ingatlan „elemi iskola” — nem ovoda, mely nem iskola, sőt annak nem is előkészítője.

Ovoda! Ugyan Uram Isten, hát mi történik az utóbbi hónapok óta Mindszentben, a mi

szükségessé teszi ma az ovoda felállítását, holott ismételt kimondotta a közgyűlés: ovodát nem állít, mert arra Mindszentben szükség nincs, nem állít ovodát, mert arra pénze sincs.

Megengedte az előjáróság, hogy számos család telepedjék itt meg, mely családok lakosaitatcánn, csecsemő gyermekeiket nem gondozhatják s így azokat ovodában kell elhelyezni?

Tudtommal ez nem történt!

Mindszent község óriási községi adója megszünt, talán néhány hónap alatt önsúlylyal fog nehezedni az adófizetők vállaira?

Nem!

Megszünt ugyan a 100 krt. haladó községi adó, — ámde nem a javult helyzet folytán, hanem az okon, mert az ugynevezett váltásnépztár ezrekre menő összeggel lett terhelve, hogy a közterheken enyítsen.

Lehetetlennek tartom tehát, hogy a község képviselőtestülete e hó 15-én tartandó közgyűlésen kimondja, hogy most ovoda kell s az felállítandó!

Lehetetlennek tartom pedig, mert tényleg ma sincs az ovoda felállítására szükség, — lehetetlennek tartom, mert a község ma is olyan viszonyok között él, mint sajnos élt éveken át s élni fog addig, míg a váltásnépztár tartalékalapja elérvén a kellő nagyságot, s magasságot, — a törlesztési hányadontul bevételeit a község szükség fedezetére nem fordítják.

Igy állván a dolog, csak egy esetben lehet az „Uj-világ”-ban ovoda felállításáról szó, ha valakinek, vagy valakiknek anyagi érdeke szükségessé teszi, hogy ovoda állíttassék!

Ily állapotról megint nincs tudomásom, de ha volna is, nem bírom elképzelni, hogy a község képviselőtestülete elhatározza, hogy megváltja az „Uj-világ”-féle helyiséget, melyet 4—500 frtért bérbe lehet adni, ovoda helyiséggé alakítja át, másik 4—500 frtot adván ki az ovónő fizetése, az ovoda felszerelése s fentartása címein!

Kíváncsi vagyok reá, ki, avagy kik azok az önzetlen fiai Mindszent képviselőtestületének kik imigyen 8—900 frot fognának évenként elpocsékolni azért s az okon, hogy valaki ovónő lehessen Mindszentben.

Ha az állam segélyt ad s berendez egy ovodát, egy szakszerűen képzett ovónő fizetéséhez ám járuljon hozzá a község többel esetleg, mint járult hajdan, ámde akkor is emeltesse a község a piactéren levő üres telken

TÁRCZA.

Mért nem lettem pap?

A „Mindszenti Lap” eredeti tárcája.

Azt kérdeked tőlem nyíló szép virágszál;
Mért lett belőlem költő s mért nem pap?
Azt mondd, hogy az ábránd kint, keservet,
Míg templom oltár mennyet üdvöt ad.

Mért születél szépségnek, szép virágnak?
Miért vagy rózsza mért nem kankalin?
A mit keblére tűzhet a poeta,
Ha elmereng az élet álmain.

Ezt kédem, mert te ott virulsz a parkban
Hová nekem bemenni nem szabad.
Utam e kertetől messze vad virágos
Erdőn, mezőkön s réteken halad.

S virány, rét, erdő, zöld babért virágot terem
A tájon délibáb dereng,
Szívem nem lát nem érez
Mert e lélek nem csak babéért rózsáért eseng!

Igaz mit mondál, hogy ábránd keservet,
S a vallás enyhet és üdvöt ad,
A kankalin a bánatos szívnek
Gyógy irt nem ad, csak kínok mámorát!

Pap leszek tehát, buzgó lelkipásztor
S feltétlenül szép lány csak ezt szabom,
Ha ajkad lesz az oltár s rajta
Csókokod leszen az ostya, akkor áldozom.

Beta.

Nem minden a pénz.

A főváros kedvelt ifjai, a jogászok, táncmulatságukat tartották. Az ifjak vígan járták a táncot. A leánykák legnagyobb része most van először nyilvános mulatságon, ezek közé tartozik Gyarmathy, fővárosi ügyvédnek szép, széke leánya, Ilonka is.

Az udvarlók egész serege özölni körül és szorják feléje a bókákat.

Legtüzesebb udvarlója dr. Szilárd Elemér volt, ki — ugy látszik — az ügyvéd leányának szépségétől teljesen el van ragadtatva.

A zene az első négyesre újból megszólalt és Elemér sietett őt felkérni. Pár perc múlva már Szilárd karján látjuk és arcukról ítélve igen jól mulatnak.

Tánc végével Elemér helyére vezette táncosát és igyekezett Gyarmathyné, kegyét megnyerni. Ez sikerült is neki, a mennyiben szalagsígot kapott látogatásukra.

Ilonkával hajnalig mulatott és be kellett vallania barátainak, hogy igen kedves leány.

Mulatság végével haza kísérte Gyarmathykat és azon ígérettel vált el tőlük, hogy őket legközelebb meglátogatja.

Elemér pár nap múlva Gyarmathyéknál látjuk. A lehető legszívesebben fogadták és kitünően mulatott náluk. E naptól fogva mindennapos vendégük lett; bár szegény fiu volt, szívesen látták a dús gazdag ügyvédnél; viszont Elemér örömmel töltötte szabad idejét náluk.

Ilonka szépsége teljesen elbájolta és csakhamar azt tapasztalta, hogy szerelmes e leányba és boldognak érezné magát, ha nevének nevezhetné.

Egy napon így szólt hozzá Gyarmathy: „Irodámban egy ügyvédsegédi állás van ürese désbén, ha inyére van, foglalja el.”

Örömmel egyezett bele Elemér és hivatalát elfoglalta.

Felhasználva egyszer a szülők távollétét bevallotta Ilonkának végtelen szerelmét és a legboldogabb halandónak tartotta magát, midőn azt ő viszonozta. Ügyeit az irodában örömmel végezte és főnöke csakhamar belátta, hogy ily ügyes és szorgalmas legédje még nem volt.

— „Leányomnak jobb férjet nem is vá-

egy egyszerű, a célnak megfelelő épületet, fedezze annak kiadását s fentartási költségét az „Uj-világ“ felé helyiség bérbeadásából folyó jövedelemből, lehet így — ha kell — ovoda, marad az „Uj-világ“ szórakozó hely s fedezi emennek jövedelme busásan amannak kiadását.

Vagy Klikkekel van dolga a községnek?

Egyeseknek óvónőjük van elhelyezendő, mások a koresma megszüntetését ohajtják?

Meglátjuk — s oda koppintunk az illetők ujjára — nem köszönik meg!

(—)

UJDONSÁGOK

— **Köztisztaság** elleni kihágást követett el a napokban két malac az ártézi kut folydogáló vizét a község háza közelében fürdésre használván fel megbotránkozására az éppen arra vetődött főszolgabírónak, kinek felháborodása annál indokoltabb volt, mert a község háza utcai padján több kisbírót tetlenül hevert, mintha csak a fürdő jószágokat őrizték volna. Nyomban kiadta tehát a legszigorubb szóbeli rendeletet a kihágást elkövető malacok letartóztatására mit a kisbírók hűségesen teljesítette s. Igen ám, csak hogy a malacokra Pap Akos jegyző tartott számot, a ki a községben mégis csak nagyobb ur lévén a főszolgabírónál a kisbírók nem tehettek kifogást, hogy a jegyző szolgálója a sertéseket egyszerűen kihajtotta. Furcsa is az a köztisztasági szabályrendelet, ha nem szabad a községben csirkének, libának, sertésnek az utcára menni egy olyan községben, hol minden háznál legalább egy-két malacot, vagy legalább néhány libát tart a lakosság saját szükségletére, de még furcsább azután, hogy az egyik eset kihágást képez, a másik meg nem.

— **Veszélyes tréfa.** Folyó hó 10-én a tiszai fürdőháznál kevés hiba, hogy nagy szerencsétlenség nem történt. Poppradics Dezső cseh nemzetiségű mezőhegyesi illetőségű gazdatiszt Tarr Lajos helybeli polgártársunk borbély mester társaságában csolnakázni indult. Midőn a tulsó parttól visszafelé haladtak, a cseh atyafi mint egy négy öt öl távolságban a fürdőtől a csolnakból kiugrott. A bent maradt Tarr mitsem gondolva társával erős evező csapásokkal hajtott a csolnakját a fürdő felé nem is sejtve azt,

hogy kiugró társa, uszni annyit sem tud mint a nyeletlen fejsze. Egyszerre csak Poppradics kiáltása hallatszott, melyet azonban Tarr meg sem értett: „Ite, Ite.“ De annál jobban megértették a közel levők kik látták a szerencsétlen végső tusáját, kik sürgetőleg figyelmeztették a csolnakban levő Tarrt a történelmi dolgokra. Tarr óriási evező csapásokkal igyekezett csolnakját a hely színre terelni, de miután látta, hogy csolnakjával már nem ér oda és ha egy perczel késik a szerencsétlen élete oda van, saját életének kockázatásával oda hagyta az üres csolnakot és a fuldoklót hájánál fogva a csolnakig vonszolta. Tarr Lajos polgártársunk, tehát egy embeletet mentett meg, mely nemes tényéhez csak gratulálhatunk.

— **Esküvő.** Ma tartja esküvőjét Schwartz Albert szentesi hivatalnok ur *Diamant Ignátz* helybeli polgártársunk bájos leányával *Ilonkával*.

— **Szerencsétlenség.** A július hó 11-iki nagy szél alkalmával Tábhith Vince munkát a Simcsak-féle tégláégetőnél a mint gunyácskáját a téglaszárító szín alul kivinni akarta, — a szín ös zenőlt és egy vastag gerenda úgy lenyomta, hogy középteste alsó részét összeroncsolta. Orvosi gyógykezelés alá vétetet, felgyógyulása remélhető.

— **A kurcazilipnél** megkezdődött a vízemelő gép épületeinek felállítása, mint értesülünk a vállalatot Szőke J. szentesi építőmester vállalta el és a munka nyomban meg is kezdődött.

— **Szőkevény katonák.** Mint a „Nemzeti Ujság“ írja, a napokban a 96 ik sz. noviházár mellett lévő Prijepolje helységről *tizenkét altiszt és baka szökött a napokban Szerbiába teljes hadifőszereléssel.* A zvonikban állomásozó 25. sz. gyalogezredtől megelőzőleg 3, utóbb pedig 2 altiszt szökött meg szintén egész főszereléssel és mindezen szőkevények a Szerb hadseregben alkalmazást jobb fizetést és illő ellátást találnak. Általános a vélemény, hogy a katonák szökését ugyanőkök rábeszélései segítik elő, mi különben is könnyen lehetséges, mert a szerb hadseregben egyrészt hiányzanak a tisztok, másrészt a katonák jobb fizetés és ellátásban részesülnek mint a mi közös hadseregünkben s így hazafülságra úgy is keveset adó idegen ajku katonáinknál, nem nagy csoda, ha

jobb jövő reményében cserben hagyják a fekete-sárga lobogót s egyenlő értékűnek tartják akár a szökésért löjjék fejbe őket, akár a csatatéren vesznek el, mindenképp csak golyó által mulnak ki. Csakhogy ez mégsem lehet közömbös sem a hatalmas birodalomra sem, különösen a magyar nemzetre s igazságot látszik adni azoknak, kik az önálló magyar hadsereg hazafias szellemben oktatását olyan sürgősen és ismételtelen követelik.

— **A szegedi egyetemi polgárok** „Szegedi Kör“ének táncvigalma. Fényesen sikerült táncvigalmat rendeztek folvó hó 12-én Szégeden az odaváló egyetemi polgárok. A mulatságon, mely a kör saját segély — alapja javára rendeztetett, megjelent a szomszéd nagy városnak intelligens közönsége ugyszólván teljes számban. Az első négyest 120 pár táncolta. A multság méltó volt az egyetemi polgárság táncvigmalmának régi jó hírnevéhez. 150 frtot jövedelmezett a sikerült vigaiom a jótékony célra.

— **Ismét vasutiörség** kirendelése iránt keresi meg szolgabíróság a községet hivatkozással egy Bécsben 1851. évi nov. 16-án kelt cs. kir. rendeletre mely a vasuti rendtartás feletti örökös községi előjárók, biztossági közegek és egyáltalán, közigazgatási hatóságok kötelességévé teszi. Mégis csak különös, hogy ily mérvű fejlődésével a vasutnak, mint az Magyarország történelmének még mindig az 1851. évi cs. kir. rendelet volna irányadó, másrészt a rendeletben nem csak a község, hanem minden más közbiztonsági közeg és hivatva van a vasuti rendtartás felett örökösni is így a község remélhetőleg a helybeli csendőrség által is támogatva lesz (különben az ügy a mai közgyűlésen intéztetik el.

— **Az „Uj-világ“** sorsa felett a mai napon egybehívott közgyűlés lesz hivacva határozni, mely alkalommal első sorban a mostani bérlő ott levő épületei megváltása kerül szónyegre. A községnek mint tulajdonosnak ugyanis jogában áll az ottani épületeket megváltani, a mi ha meg nem történnék a bérlőnek joga söt kötelessége az épületeket lebontani s bizonyos idő alatt elhordani, mert különben azok a község tulajdonává váltak. Azt hisszük azonban, hogy sem az egyik, sem a másik kényszer helyzet nem fog előállni, mert a község az épületeket — ha megváltja használhatja és ha azo-

laszthatnék,“ mondá magában — „ha nem volna oly szegény.“

A szerelmesek ez alatt boldogan töltötték idejüket és tervezték, miként fogják azon anyagi akadály legyőzni, mely házasságukat meggátolja.

De valamint egy boldogság sem marad zavartalan, úgy az ő szerelmüket is megzavarta egy közbejött esemény. Gyarmathy leányának férjét keresett és azt meg is vélte találni gazdag unokaöccsében, Gyarmathy Arthurban.

Ugy napon így szólt leányához: „holnap megérkezik Arthur, fogadd úgy, mint leendő vőlegényedet.“

— De atyám! — kiáltott közbe — én még nem akarok férjhez menni és nem is szeretem Arthur!

— Meg kell őt először ismerned leányom, felelt atyja — ő derék fiatal ember. Tégy úgy, mint mondtam.

Ilonka sietett erről Szilárdot tudósítani; biztosította hűségéről és megígérte, hogy el fog követni mindent, csak hogy Arthurt a házasságról lebeszélje.

Arthur atyjával, ki gazdag földbirtokos volt, megérkezett Gyarmathyékhoz.

Durva természetű falusi ifju volt, ki atyja

birtokán gazdálkodott és napbarnított arcával — ellentétbe Elemérrel — éppen nem nyerhette meg Ilonka tetszését.

A szülők elhatározták, hogy az eljegyzést még az nap megfogják tartani.

Az eljegyzés előtt így szólt Ilonka leendő vőlegényéhez:

— Kedves Arthur! En mint rokont szívemből szeretem Önt, de neje nem tudnék lenni és nem is tudnám szeretni. Kérem, álljon el a házasságtól, mely egyikünkre nézve sem lesz boldog.

Arthurt mélyen sérték e szavak. Atyja Gyarmathyval éppen házasságukról beszélt, midőn berohant szobájukba.

Előadta Ilonka beszédét és felszólította atyját a hazatérésre.

Hiába marasztalta őket Gyarmathy; mindjárt elhagyták a házat.

Az ügyvéd leányához sietett, hogy felvilágosítást kérje tőle.

Ő bevallotta Szilárd iránti szerelmét és megmondta atyjának, hogy csakis az ő neje lesz.

— En megfogom neked mutatni, hogy e koldus neje nem leszesz! — kiáltott fel indulatosan atyja.

Elemért hivatalából rögtön elhocsátotta.

Elemér távozásával Gyarmathy házába szerencsétlenség költözött be.

Ilonka kedvese elvesztése felett való bánatában napról-napra hervadt; arcáról a piros rózsák és súlyos betegségbe esett.

Lázában folyton Elemért hívta és állapota legrosszabbra fordult.

Az orvosok kétkedve mondták és rázták fejüket: „itt a lélek beteg, nem a test.“

Ekkor az atyja, ki leánya élete felett aggodott, a legvégsőre határozta el magát.

Levelet intézett Szilárdhoz, melyben tudósította leánya betegségéről és kérte, hogy jelenjék meg betegágyánál.

Elemér rögtön szerelmeséhez sietett. Ott virasztott a betegnél; jelenléte gyógyulást hozott neki és rövid idő alatt ott hagyhatta az ágyat.

Pár hónap mulva Elemér oltárhoz vezethette Ilonkát és Gyarmathy házában a következő feliratu táblát látjuk:

Gyarmathy c. Szilárd
köz- és váltó ügyvéd: k.

Studiosus.

kat építeni kellene bizonyára többre kerülne, mint a mennyiért megválthatók és más részről a bérlő, ha nem kapja is meg az épületek valódi értékét mégis bizonyára többet kaphat, mintha lekellene bontani azokat és az anyagot úgy értékesíteni minél fogva kölcsönös jó akarral a vételből folyólag csak mindkét fél jó üzletet csinálhat, ha csak az egyik, vagy másik részről a netáni makacsság az egyességet meg nem hiúsítja.

— **Jászeső.** Rettenetes orkányszerű szél tette emlékeztetéssé július 11-ik napját, mely délután 7 órakor óriási homok felhőt vonva maga után köszöntött be. Jászesőnek nevezik az ilyen nagyobb szeleket onnan, mert a Jászoknak terjedelmes homok pusztái voltak hajdan s az általános felfogás az volt, hogy csak a homokot viszi el a szél. Ez az orkán megmutatta, hogy még a fekete földön is tud port fölverni különösen ha száraz a talaj mint most és valóban bámulatos a mint a szélvész megbontotta még az acél kemény talaj felszínét is, mely a szárazság és nap hevétől föllazulva készségesen engedvtt az erős nyomásnak, úgy hogy a föld felszíne egészen ripaososnak maradt a száraz zivatar elvonulása után. Ez azonban még nem lett volna olyan nagy baj, mint az hogy a buzakereszteket és vontatókat, úgy a takarmányokat nem csak fenekestül felforgatott, hanem azok egy jó részét ismeretlen helyekre magával is vitt kiszámíthatlan kárt téve a teljesen száraz és könnyen hullató gabona kévékben. Es mindezek után hiába vártunk egy kis jótékony esőt, maradt utána a régi szárazság és következték a száraz égetű napok a gazdaközönség és mindnyájunk nem kis csalódására.

— **Furcsa** Lavicska Pál volt adóügyi jegyző hivatalától május 1-én fölmentetett és a pénzügyigazgatóság a községi adókezelés tekintetében a jegyző távozása után vizsgálatot tartván megállapította, hogy az 1890—91. és 1892. évi adó főkönyvek az adóhivatal által hitelesítve nincsenek valamint az 1893. évi sines lezárva a f. évi február 15. és március 14-én kelt rendeletekkel küldött IV. oszt. kereset adó és tőke kamat adólajstromok beiktatva kihirdetve stb. nem lettek. A szolgabíró a vizsgálatból kifolyólag felelősség terhe mellett jul. 7-én kelt és a községhez jul. 9-én érkezett rendeletével meghagyja a községnek, hogy a hiányokat 15 nap alatt pótolja. Igen, de ugyanaz a vizsgálatot teljesítő pénzügyi közeg a pénzügyigazgatóságnak is jelentést tett és a pénzügyigazgatóság nyomban azon indokolással, hogy „az ott (már mint a község) uzalkodó rendetlenség és vezető kéz hiánya miatt kilátás sines arra, hogy azt (a lezárási munkákat) a község egyhamar saját erejéből elvégezhesse“ egyidejűleg Vince Aladár szám tisztet kirendelte, míg pedig a község költségére vizkereseti jogának a muladékos tisztviselő elleni fenntartása mellett a ki nem is mulasztotta el nyomban a községben megtelepedni, de hogy magát jobban megerősítse még 100 frt előleget is fölvelt, mert véleménye szerint vagy félesztendeig eltart a munka. Kérdés már most ki parancsol a községnek? a szolgabíró vagyis a közigazgatási hatóság, vagy a pénzügyigazgatóság ez most már a szolgabíró rendeletének nem tehet eleget a pénzügyigazgatóság rendelete pedig ismét százakba kerül a községnek. De hát így kell ennek lenni? Nincs érzék a felsőbb hatóságban, hogy a községet ily nyomorgatásoktól megmentse? Minek van még mindig két jegyző mellettük két irnok és egy végrehajtó? Az is különös a dologban, hogy az 1889. év óta lappangó hibákat ma fedezi fel a pénzügyigazgatóság, előbb nem volt kötelessége az ellenőrzés. Ha mulasztás van és annak pénzügyi terhe lesz azért, ha igazság van maga a pénzügyigazgatóság is felel. E furcsa dolog is tárgya a mai köögyülésnek reméljük, hogy megtalálja a módját mit kell tennie.

Munkások helyzete. Mint már megemlítettük a vármegye bizottságot küldött ki a munkások helyzete felderítése és az esetleges bajok orvoslása tekintetében javaslattétel iránt. A kiküldött bizottság működését már megkezdte amennyiben felhívást intézett a megyebeli összes községekhez a végett, hogy a 11 pontban foglalt kérdésekre feleljenek meg. Mindszent község előjárósága most foglalja a kérdésekre vonatkozó felelet adással. A munkások főbb panaszai — mint értesülünk — egy részről helyben a munka hiány és másrészt az egyes munkaadók és vállalatoknak a munkásokkal szemben gyakran követett méltánytalan eljárása — a mennyiben majd nem rendszerint az elvégzett munkadíjából levonások eszközöltenek. A munkásnép foglalkoztatását az előjáróság legfőképp apró 1—2 holdas bérletek után véli elérni, hogy pedig a munkások a fizetés alkalmával meg ne rövidtesenek azzal, véli biztosítani, hogy nyilvános vállalatoknál a munkaadó köteleztessék munkabéri szerződést hatóság előtt kötni, vagy munkabéri jegyzékét a hatóságnál előzetesen bemutatni és a fizetéseket hatósági személy közbejöttével eszközölni. A mit e tárgyban már lapunkban ismételt hangoztattuk, most már hivatalos alakban jut az intézők kezébe, hogy mi eredménye lesz — majd a jövő mutatja meg.

CSARNOK.

Budapest, július hó.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő ur!

„Kit erre, kit arra hajtának a szelek.“ A főváros csendes és nyugodt lakóinak legnagyobb része a fürdőbe szédelt szét, hogy üdülést keresen, hogy megmeneküljön a főváros zárt levegőjétől. A meleg kiállhatatlanná kezd válni s mi szerencsétlenek akik itt maradtak ugyancsak szenvedünk; félcipőink lemaradoznak lábainkról beleragadva a nap hevétől megpuhult aszfaltba. De az itt maradtakat is általánosságban két csoportra osztjuk t. i. egy nagyon és egy kevésbé szerencsétlenek osztályára. A székváros legszerencsétlenebb lakói ma az újságírók.

Szegény riporterek! Bizon bizon sajnálatra méltó egyéniségek ezek. Fatkosnak egész nap, ki-be ide-oda az egész városban s midőn végre kiéhezve és kifáradva beérnek a szerkesztőségbe, midőn azt kérdezik mi hát a sok fatkosásnak és szaladgálásnak az eredménye; kétségbeesetten nyögi a boldogtalan: Uoorka sezon.

Holnap nem szaladok, nem rohanok, hanem leülök szerkesztőségünk egyik káros székébe s addig töröm majd a csürhejárást (fejére mutat) míg egy kacsát ki nem sütök ez azt hiszem többet fog majd érni mindennél.

Mert hát az a „Wekerle Lacika“ az nem mindennapi közlemény volt ilyet kigondolni csak káros székbe és hűvös szobába lehet.

Milyen csodálattal olvashatták azt azok a jámbor falusiak; pedig ha tudnák, hogy az egy lázas phautasiának szüleménye volt, azon még jobban csodálkoznának, hogy ki bir ilyen szép meséket kitalálni.

Reggel már mindjárt kiadódik a jelszó „hírek után.“ Elindulunk mi boldogtalanok a szélrózsa minden irányban, gyűjtsünk. Már dél van, oda sem merünk menni a szerkesztőségbe, hol ijedten ama spanyol inquisitorok módjára vallatnak bennünket.

A jó multkor már-már kétségbeesetten haladtam a Károly-köruton eme zavaromba egy idegennek látszó elegans külsejű urhoz közeledtem majd így szóltam hozzá: „En Bolry D-nes vagyok locsásson meg, ha megszólításommal terhére vagyok, de kötelességemnek tartom.

hogy Ont figyelmeztessen azon körülményre, hogy én a klinika segédtanára azt tapasztalom, hogy az Ön járása nem rendes s úgy néz ki mintha megrándulás következtében kifcamodott volna. Az Isten szerelmére saját jóvoltából kérem ne menjen tovább egy lépést sem, mert izom gyuladást kaphat, annál nagyobb kinpedig csak a kerékbetörés. A jámbor állt és bámult. Tapogatni kezdte lábait és csakugyan azt vette észre, hogy azok fajnak természetesen azért mert ninosenek hozzá szokva a kövezen való sok gyalogláshoz.

„Köszönöm uram mondá banbán az idegen örök halála kötelez, de mit is csináljak?

„Üljön le addig a kövezen én majd hívom a mentőket.

Ezzel a legközelebbi telephon állomáshoz rohantam és sürgős hangon szólottam a mentőegyesülethez. Mire visszaértem, hát uramfi mit látok egész emberáradat veszi körül az én szerencsétlenem.

Nemsokára megérkeznek a mentők, közre fogják, kocsiba teszik azzal elhajtának.

A szerencsétlen utolsó szava is csak az volt. „Örök hálám.“

Nagyot habotáztam! Diadallal siettem a szerkesztőségbe s azt a mit máskor három sorban szoktunk megírni, most egy fél hasábban foglalkoztam vele.

Midőn egy hasonló minőségben utazó barátomnak panaszkodtam a meleg türethetlenség felől, Ő egész nyugodtan azt válaszolta: rám nézve teljesen közönyös az idő, ha történik elég lopás, csalás, sikkasztás és rablógyilkosság akkor a forró nyárban sines melegem.

A tekintetes szerkesztő urnak legalázatosabb szolgálja

Izzadó Bertalan.

Vasuti menetrend.

Szentes—h.-m.-vásárhelyi vonal.

Szentes—H.-M.-Vásárhely.

Szentesről indul 4 óra 50 perc éjjel, 8 óra 45 perc reggel, 5 óra 13 perc délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 41 perc d. e. 6 óra 17 perc délután.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc éjjel.

H.-M.-Vásárhely—Szentes.

H.-M.-Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc éjjel.

Mindszentről indul 8 óra 47 perc d. e. 5 óra 12 perc d. u., 9 óra 18 perc este.

Szentesre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt, 5 óra 55 perc délután, és 10 órakor éjjel.

H.-M.-Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 57 perc reggel, 3 óra 58 perc délután, 9 óra 25 perc éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 53 perc reggel, 4 óra 33 perc délután, 10 óra 20 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 10 óra 5 perc délelőtt, 6 óra 52 perc este.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 4 óra 34 perc reggel, 10 óra 50 perc délelőtt, 8 óra 01 perc este.

Gőzhajózás.

Szolnokról szerdán és szombaton reggel 5 órakor, déltáj van Mindszentem.

Szegedről kedden és pénteken 5 órakor Mindszentre érkezik 8 órakor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre.

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 "
Negyed évre	1 "

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Tary Endre ügyvéd saját házában.

Hirdetések és nyiltéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Vasutunk.

I.

Rövid néhány hónap még és egy éve lesz mióta vasutunk átadatott a forgalomnak.

Van-e e községben, e vidéken egyén, ki ne áldaná azon körülményt, hogy vasutunk van, — van-e, ki ne élvezte volna a vasuti összeköttetés előnyeit, kelleit és kényelmét?!

Bizonyára örvendenek mindazok, kik e község, e vidék felvirágozását szívükön hordják, hogy a soká vajudott ügy alakot öltött, az ezme ténynyé lett.

Ki fogunk terjeszkedni az alábbiakban az eddig észlelt hiányokra, ám de az előnyöket, a vonalrész jövedelmezőségét is leheőség szerint tekintetbe vesszük.

Kétségtelen hátránya az egész szentes—h.-m.-vásárhelyi vonalrésznek az, hogy az áruforgalom a legszűkebb korlátok között mozog, nincs kilátás arra, hogy e tekintetben javulás álljon be.

Nem lesz áruforgalmunk élénkebb nemcsak azért, mert a díjtételek tulmagasak — hanem azért mert míg egyrészt a vonalrész kiépítése dacára is a vonalszakasz úgy szólván csonka — másrészt a szentes—szajoli vonalrészszel az egyesülés még mindig nem sikerült.

Természetes és a világ összes vasutainál észtelhető, hogy magasabb az áruszállítási díj a vasutakon mint a vizen, ámde a mi vonalunkon tulmagas a szállítási díjtétel ép a szentes—szajoli egyesülés elmaradása folytán, a mennyiben a Budapestről ide, vagy innen fölfelé szállítandó áru — két—három, el és átszámolás és társulati díjak által öregbítettik.

Alig volt, ma meg már nincs értelme a szentesiek makacosságának az egyesülés ellen. Beláthatják, hogy a szentes—h.-m.-vásárhelyi vonalrész eddig a várakozáson tul jövedelmezett s tudván a t, hogy az áruforgalom gyarapodását ép az egyesülés elmaradása gátolja, meg kellene, hogy tegyék az egyesülés keresztül viteléhez, létesítéséhez a szükséges lépéseket — hiszen a haszon tetemesebb volna az ő vonalrészükön is, mint így.

Az hogy az érdemelt vasutak egyesülése eddig meg nem történt, sőt eddig nem is nyilatkoztak egyedül annak tulajdonítható az „intéző körök“ nem eléggé s nem kellő erélylyel sürgetik az annak idején „felsőbb“ helyen ígért s ugyszólván kilátásba helyezett, majdnem „kötelezett“ vasuti egyesülést!

E nélkül, mint említettük az áruforgalom gyarapodása nem képzelhető, elvárjuk tehát az intézőköröktől, hogy mire betelik a vonalrész megnyitásától számított egy év — akkorra meglesz az egyesülés is!

Szükségesnek látszik az egyesülés még azon mozgalom és ténykedés miatt is, mely most az arad—csanádi vonallal leendő összeköttetés folytán létesülhet.

Az a kétségtelenül erős akarat és töretlenbátorság, melylyel vasutunknak Makó, Temesvár irányábani folytatása és kiépítése az engedményesek által forsiroztatik. reményt nyujt arra, hogy ezen vasut építése nem sok idő alatt életbe lép és ha már ma az előttünk fekvő szám adatok szerint vasutunk jövedelme a befektetett tőke 3% jövedelmét megközelíti, e jövedelem még inkább emelkednék, ha a vasut az eddigieken tul még más irányban is nyerne összeköttetéseket.

Mikor azonban Mindszent községe a vasut építéshez áldozatot hozott, szemei előtt nem pusztán az üzleti jövedelem, hanem általában a vasuti összeköttetésben az össz lakosságra háruló előny vétetett számításba. Mert igaz, hogy van viziutunk és azt gabona, fa és szén szállításra fel is használja lakosságunk és azt is mondják, hogy vizen olcsóbb a gabona szállítás és mégis különös, honnan van, hogy hajóra kisebb mennyiségben még sem lehet annyiért eladni a gabonát, mint vasutra; mi azt hisszük, hogy ennek főbb oka a szállítás gyorsasága a vasuton, a hajóval szemben.

A szentes—szajoli vasut érdekelttség nagyra van vasutja jövedelmező voltával és minden alkalom adtán ocsárolja vasutunkat (persze még nincs megkötve az egyesülés iránti szerződés) pedig megvagyunk győződve, hogy a mai nyomasztó gabona árak miatti üzleti pangás a vasut e részén is észlelhető és ha a mi vasutunk kiépítése óta jövedelemem csökkent azt már is a mi vasutunknak köszönheti, és ha a mai viszonyok közt a mi vasutunk 3 %-nál többet nem jövedelmez, az kedvező üzleti forgalom mellett jóval többre tehető. Mert elt kintve attól, hogy télen a hajóval szállítás éppen nem eszközölhető kedvezőbb üzleti viszonyok között minden időben a vasut a személy, mint áruszállítással egészen más forgalmat csinálhat — mint fennállása óta eddig elérhetett. Így tehát üdvözljük bár a tervet, hogy a vasut Vársárhelynél tovább építetik, de vasutunk életképességét a nélkül is biztosítva látjuk.

Az „Uj-világ“ bérlete.

Lapunk egyik barátja közölte velünk, hogy vannak befolyásos, a község érdekeit szívükön viselő egyének, kik ép tekintettel a község sanyaru helyzetére — az „Uj-világ“ kertjét 3 irányban is szeretnék értékesíteni s ez uton amig egyrészt a község jövedelme tetemesen s állandóan öregbítették, addig másrészt a célok — melyek különböző egyének lelki szemei

előtt lebegnek, megvalósíthatók volnának.

Szívesen használjuk föl lapunk e közérdekű ügy megvitatására s így közöljük dióhéjba szoritottan a hallott eszméket, kik olvassák, kik valójában szívükön hordják a község jövőjét, jövedelmének emelését, font'óra vehetik az alábbiakat.

Három irányban akarják étítkesíteni az „Uj-világ“-ot: ovodának, közmulatóhelynek és bolthelyiségnek. (Sok egyszerre Szerk).

Természetes, hogy a 4-ik haszon a pinchehelyiség bérlete is fentmaradna.

Az ovodát a mostani vendéglői helyiségben akarják elhelyezni, elrekesztvén az egész lapály részt e célra. Hát így vévén a dolgot, — lehetne ovodát állítani, azonban most is csak azt mondók vagyunk, hogy ovodát állítson a község de csak az esetre, hahogy az a törvény értelmében és alapján föltétlen szükséges, ha az állam a költségek legnagyobb részét viseli, fedezi!

Különbén mutassa ki a község előjárósága, hogy iskolai célokra mennyit fordít, hogy nem a törvény által előirt, hanem ötszörte nagyobb összeget áldoz évenként iskolai célokra, — így tehát csak is az esetre állítson föl új iskolát, hozzon újabb áldozatot közoktatásügyi célokra, ha hogy azok terheit az állam fizeti, viseli.!

A lapálytól az „Uj-világ“ felső bejáratáig terjedő rész megmaradna a pinchehelyiséggel mulató helynek, mely jövedelmezővé tétethetnék csekély beruházással.

A községnek vályogkészlete van, az romlik, oszlik, foszlik. Használja föl a vályogok egy részét a község egy egyszerű, de célszerű helyiség építésére.

A költségek fedzetére van a kölcsönösszesítéséből (conversio) még annyi pénz, hogy az épület felemeltessék, különben az évi haszonberek fedeznék egy pár év alatt a befektetett tőkét, azontul pedig állandó jövedelmi forrást képezne a helyiség.

A kert eme része tatarozandó volna, mert a mostani „Uj-világ“ nagyon nagy pusztulás és elhanyagoltság képét mutatja. Hogy az ártézi kut vizének fölöslegét itt egy egészséges és üdítő, kisebb fürdő létesítésére, nagyon könnyen fel lehetne használni, kétségtelen. (A tervzet e részére visszatérünk.)

A bolt illetve mézárászék a mostani nagyságban megmaradhatna, árverésen a vagy ajánlati verseny útján kiada idő volna.

Lehetne tehát e hármás cél figyelembe vitelével ezen ajándok földet ugy értékesíteni, a hogy azt a község szük viszonyai nagyon is kívánatosá tesszik.

Községi közgyűlés.

Rendkívüli közgyűlésre jött össze a képviselőtestület f. hó 5-én és pedig talán azért, mert vasárnap volt vagy talán a kitűzött tár-

gyak fontosságánál fogva a képviselőtestület tagjai a szokásos 5—6. sz. helyett legalább is fele számban jelentek meg.

A tárgyalás egy interpellációval kezdődött melyet a bíró következőleg jelentett be: Pap Mihály biz.-tag ur szóbelileg egy indítványt jelentett be nálam Tary Endre biz.-tag ur ellen, valami 200 frt miatt. E bejelentés persze így tárgyalás alapját nem képezhetvén a meginterpellált biz.-tag felszólítja az interpellálót, hogy legalább is szóval adja elő mit akar (leírni egy sem volna képes) mire Pap Mihály az ő egyes torok köszörelése segélyével kinyögte, miszerint ő azt akarja, hogy Tary Endre ügyvéd arról a 200 frtről számoltassék meg, melyet költségeire akkor visszatartott mikor a község a fogyasztást bérbe vette. A tényállással ismerősök persze ezt még kevésbé érthetvén, végre is Haász biz.-tag szolgált ama felvilágosítással hogy nyilván Pap Mihály azért a 200 frtért akar interpellálni a mit Tary ügyvéd ur a regále megváltása alkalmával költségeire visszatartott (máskor jobban iskolázza be tanítványait).

Igy azután valahogy nyélbe lett ütve az interpelláció és módjában állott nyilatkozni a meginterpellált ügyvédnek kijelentvén, hogy köszönettel tartozik Pap Mihálynak ezen kérdés fehozásáért, mert valóban különös, hogy a Pap Mihály által említett ügyvédi megbízásból folyólag több mint 4000 frtot mutatott be a községnek, minden legkisebb krajeárról megszámlolva egyszerűen úgy, hogy jelentése a községi iktató könyvbe bejegyeztetett, de arról a községtől máig elismervényt nem kapott. Különösnek találja azonban, hogy interpelláló mint első esküdt mindezekről tudomással nem bír, tudomást nem vett, s mint a község egyik előljárója a kérdés tárgyával tisztába jönni nem igyekezett.

A mi ezután következett, az nem volt egyéb személyeskedésnél és kiemelkedő pontja abban ért össze, hogy egyes képviselők — köztük Wimmer Károly is — azt állították, hogy Tary Endre ügyvéd a regale kártalanítási ügyben nem mint ügyvéd, hanem mint bizottsági tag járt el, tehát eljárásáért díjakat nem számíthat. Egy kissé furcsa felfogás és nem is lenne rossz, ha a község egyes szakértő bizottsági tagjai kötelesek volnának a szakmájukba vágó munkákat a községnek ingyen megcsinálni csak azért, mert az a szerencsésük, hogy bizottsági tagok. Mindjárt pl. a szabóval

meglehetne a kisbírák ruháit csináltatni; az asztalossal pedig butorokat sőt épület munkát is készíttetni, a gazdákkal a község földjeit megszántatni, és ha ezen bizottsági tagok nem tartoznak a szakértelműkhöz tartozó munkát a községnek ingyen végezni, talán az ügyvéd sem tartozik, még ha bizottsági tag is ügyvédi képesítést igénylő dolgok után ingyen fáradni. Egyébiránt az interpelláció előaktákkal felszerelés végett kiadatott az előjáróságnak, illetve miután az egész közgyűlés e fölvetett kérdés felett órákon át a sötétben tapogatózott, megbizta az előjáróságot, hogy az interpellációra vonatkozó adatokat szerezzze be és terjessze közgyűlés elé. Ezután következett a tárgysorozat:

1. Az „Uj-világ“ kertben a bérlő által emelt épületek megváltása tárgyában bizottsági jelentés, mely az épületek megváltását és azokért a tulajdonosnak 1200 frt kifizetését hozza javaslatba.

A bizottsági jelentéshez csatolt szakértői becslés szerint az asztalosmunka jelen értéke 265 frt 50 kr., az ács és kőművesmunkák és anyagok értéke pedig 1395 frt és 1489 frt 73 kr-ra lettek felbecsülve. A megváltás tekintetében a közgyűlés tagjai egyetértettek, az árra nézve azonban névszerinti szavazással az a furcsa dolog történt, hogy mindkét részről, vagyis a bizottság javaslata mellett és ellen 12—12 képviselő és előjáró szavazott és minthogy a bíró is élt saavazati jogával egyrésztől az volt a felfogás, hogy a kérdésben nem dönthet mint elnök, mert így két szavazatot gyakorolna és hogy e tekintetben a kérdés felett vita reprovokáltassék, kimondotta a közgyűlés, hogy a megejtett szavazással a kérdést eldöntöttnek nem tekinti s azt újabb közgyűlés elé terjeszti.

2. A szolgabírószág átíratára a vasuti állomáshoz hatósági közeg kirendelése iránti intézkedéssel az előjáróság megbízott.

3. Ménlovakra vonatkozó alispáni felhívás folytán bizottság küldetett ki azon utasítással, hogy ha a méntelep parancsnokság ide érdemes méneket ad, aminőket a bizottság jónak lát, felhatalmazza a bizottságot arra, hogy a mének tartási költségét vállalja el; különben pedig feladja a fedezési állomást.

4. A szolgabírószág azon átíratát, melynél fogva az itteni adókönyvek lezárását 15 nap alatt teljesíttetni rendeli és ezzel kapcsolatban

a pénzügyigazgatóság ama rendelete, mely szerint a könyvek lezárására egy számtisztet is küldött ki nagy bőleszen úgy intéztetett el, hogy az alispán megkeresetik, hogy a lezárás költségeinek kifizetése céljából Lavicska volt jegyzőnek 1200 frtos kárpótlását foglalja le bízósítékul, vagyis a képviselőtestületnek nem volt egy szava sem az ellen, hogy ismét néhány 100 frttal megfizesse előljárósága és főleg jegyzői dologtalanságát, mert az nyilván csak ábránd lesz, hogy ezen költségek Lavicska pénzből lefoghathók legyenek. Ezek után az ügy is nagyon meggyérült gyűlés feloszlott.

UJDONSAGOK.

— **A Kossuth fiuk öröksége.** Erdekes kis számadást küldöttek be hozzánk a héten, a következő kis elbeszéléssel együtt. Kossuth apánk — érezvén közeledni halálát fiait ágyához hívatta s azt mondotta nekik. „Szegény vagyok nagy vagyont nem hagyhatok nektek hagyom az év számát — mely ma és még magyar lesz elvet fog képviselni, mely születésem és halálom évszámainak összegét kettővel osztva képezi — osszatok két felé és az eredményt, mint drága kincset adom nektek.“ Kossuth Lajos született . . . . . az 1802 ik évben.
Mehalt . . . . . 1894-ik „
E számokat összeadva . . . 3696 jön ki
Két felé elosztva kijön . . . 1848

— **A mindszenti izraelita hitközség** szeretett rabbija Főtisztelendő Dr. Mandl Armin ur mint értesülünk a jövő hó elején itthagya községünket. Egyrésztől sajnáljuk a derék rabbit, ki kitünő medora által az egész község tisztelét érdemelte ki, más részről azonban csak gratulálhatunk neki, hogy Mindszentet Vágulylelylyel cseréli fel. Gratulálunk sikeréhez.

— **Öngyilkosság.** Folyó hó 15-én egy áldott jó lelkű asszony névszerint Mihály Anna vált meg az élettől, megunván a földi nyomorúságot. A boldogtalan mindszenti illetőségű volt állandóan vejnél Sőt Péternél tartózkodott Inásson (Salgó Tarján mellett). Selyem kendőjével akasztotta fel magát az inássi szőlőben. Hogy minő okok vitték a szerencsétlen asszonyt e végzetes tettere csak találgatás tárgya.

TÁRCZA.

Álmatlanság.

A „Mindszenti Lap“ eredeti tárcája.

Néma csend van a kis házban,
Nincsen már fenn senki sem
Csak az apa oly álmatlan
Mi előttem értetlen.

Szive dobog, arca sápadt
Sötét gond ül homlokán
Vére liktet mint a vulkán
S mégis olyan halovány

Oh mi kínosza lelkedet
Mi bánt téged jó atya
Elhagyott az ki szeretett
Sohasem tér tán vissza?

„Ne szakítsad fel sebemet
Mely még mindig úgy sajtog
Mit ér nekem ez az élet
Ant te nagyon jól tudod.

„Oh mi baj gyöttri kobledet
Mért nincs álom szemedet?
Szálljon átok rá ki vétett
Irgalmatlan, kegyetlen.

Hagyj engem oh smorkodni
Nem távhatom azt eléd
A mi legfőbb kincsem kéri
Mitől senki meg nem véd.

„Gyorsan beszélj oh jó apa
Mert az idő röpkén mul
Tán én segíthetnék rajta
Ha szivem hozzájárul.

Vér-verejték folyik rólam
Dolgosom mint bárki más
Mégis éhen hal kis fiam
S így éltemen nincs áldás.

„Bátorodj fel oh jó apa
Csak létiünkért küzdünk most
Dolgozz és ne csüggedj soha
Mig életed el nem fogy

Néma csend van a kis házban
Nincs belül már senki fenn
Csak az apa oly álmatlan
Mert gond bántja végtelen.

Tagjai megmoredtek
Arc isma sem rándul meg
Mi történik most veletek
Jé nő és te kis gyermek.

Összeszedi majd erejét
S így kiált: „Egyél fiam,
Hogy maradjon meg az a lét
A melyért én meghaltam!

Simplicius.

Episod Mihály fejedelem életéből.

Nagy pelyhekben hullott alá a hó. A belgrádi fejedelmi palota udvarán nagy sürgölődés forgolódás van, a fejedelem utra készült. A jó Mihály fejedelem igen egyszerű ember volt nem szerette a pompát és hivatalos negédeskedést. Egy egyszerű kis szánkóból áll most is a fejedelmi fogat. A szolgákat hirtelen láz fogja el, érezni lehet, hogy valami ünnepeyes momentum következik. Mihály fejedelem jelenik meg közöttünk egy tábornok kíséretében, ki vele együtt felszáll az udvari fogatra.

Az Obrenovicsokat általában, heves vér, a női nem iránt érzett nagy simpathia jellemesi ma is. E hibában — mely megingatja a trónokon a fejedelmeket leledzett a jó Mihály is, de ebben leledzik még mai és a is az ex király Milán is.

Mihály fejedelmet népe nagyon szerette, mert az mint apa gondoskodott ügyeiről; de

— **A Mindszenti állatorvosi állás** betöltésére pályázatot hirdetett a szolgabíró, mely szerint a választás határidejéül július hó 31-ik napjának d. e. 10 órája van kitűzve. A pályázati kérvények pedig július 29-ig adandók be a szolgabíróhoz Mindszentben. A község által csak nem rég szervezett ezen állatorvosi állás Kardos Jenő alkalmazásban volt állatorvosnak Szentesen történt megválasztása folytán üresedett meg. Felhívjuk rá az érdekeltek figyelmét.

— **A révbérlője** zokon vette mult számunk ama közleményét, hogy a révhez vezető utakat a rév tulajdonos helyett a vármegye gondolja és hogy a révben a közlekedés különösen mikor a víz csekély életveszéllyel jár, sőt a magas partok miatt a teher szállítás ugy szólnán lehetetlen és annak a közlésére kér fel bennünket, hogy „a ki és bejárat a kompba, valamint az összes szerelvények rendben tartása minta képmű állhat a többi tiszai révek felett.“ Megtesszük a kedvét és elhiszük, hogy a szerelvények jók, mert szemtanúi voltunk, mikor a meredekről visszazaladt terhes kocsit lovasból együtt a Tiszába hullástól csak az mentette meg, hogy a kompkaró kötele el nem szakadt és így a komp vége a mélységbe rohanó kocsit fenntartotta. De hogy a komp ki és bejárata különösen kis víz idején valami minta szerű azt a bérlő csak annak mondhatná a ki arra soha sem jár, nem is érdemes e dologról sokat beszélni, de ha a víz így apad, két-három hét múlva megmutatja, hogy milyen mintaszerű a ki és bejáró, csak hogy ilyen idő tájt nem alkalmatlankodik senki a rév vizsgálatával.

— **Követésre méltó példa.** Csanádvármegye tanfelügyelősége azt jelentette féléves jelentésében a közigazgatási bizottságnak, hogy nincs a megyében egyetlen község, melyben vagy ovoda, vagy legalább gyermekmenhely nem lenne. A közigazgatási bizottság örömmel vette tudomásul a jelentést és a megyei köznevelésügyi alaphól 3800 forintot szavazott meg a megyebeli kisdödvödének segélyezésére. Mikor érik est meg Csongrádvármegyében?

— **Kedélyes tréfa.** Havlicsek Vince pozsonyi plebános megfellebbezte Pozsony város törvényhatóságának ama határozatát, mely szerint Wekerle Sándor, Csáky Albin és Szilágyi Dezso minisztereket diszpolgárainak megválasztotta főbb indokai abban összepontosulnak, hogy a kérdés nem volt a tárgysorozatba felvéve és csak akkor rántották elő mikor az indítvány

ellenzői nem sorakozhattak ellene azok meg akik a miniszter urak tekintélye által terrorizálva voltak nem menekülhettek a szavazás elől és így azt egyenesen a katolikus önérzet provocatívójának tekinti. Érdekes lesz a belügyminiszter döntése három miniszter társa ügyében, de azt hisszük, hogy a törvényhatóság határozatát jóvá fogja hagyni.

— **Alapítvány.** Szentesen Farkas Mihály és neje Pápai Erzsébet 49 hold tanya földjüket a rajta levő épületekkel a szentesi ev. reform. egyháznak hagyományozta egyházi célokra, úgy hogy azt az egyház örök időkre Farkas Mihály és neje Pápai Erzsébet nevén örök alapítványként kezelje. Ugyan ők 31 holdnyi tanya földet hagytak Szentés városának is úgy, hogy annak mindenkori jövedelme a szentesi szegények felsegélyezésére fordítassék és szintén örök időre Farkas Mihály és neje Pápai Erzsébet nevet viselje és végre egyéb vagyonukból még 2000 frtot rendeltek kiűtettetni a magyar tudományos akadémiának. A többi vagyonokat a két fél testvéreinek egyenlő arányban hagyományozták. E három pontból álló egyszerű végrendelet nemes intenciója felemeli az egyszerű polgárt magasan környezte fölé és még késő utókor is hálával emlékezik meg róluk.

— **Időjárásunk.** Szomoru ősznek nézünk előli A száraz napok folytán a kukoricák lassanként elsülnek, sőt már vannak olyan helyek hol a zöld táblák egészen sárgává változtak át. A dohányról hasonlóan irhatunk, elsül, elesenevész, néhol meg éppen a féreg bántja. A gyümölcs nagy részét a mult héten dühöngött óriási szélvihar tette tönkre, a fákon alig találunk valamit, a faaljában igen. Az óriási hőség kiállhatatlanná válik. A szárazság folytán a por annyira felszaporodott, hogy estefelé, midőn a csorda kopár levegőjéről hazafelé ballag, egyik oldalról phisikai lehetetlenség a másikra átlátni, a levegő porral telített, hogy es milyen egészségtelen, mi alföldiek legjobban érezzük. Jámbor pestiek! Alföldi falura jöjjetek csak nyaralni, kintokban el fogjátok szegeni Jeremiás siralmait.

— **Víz által hajtott vasut** tervezetén dolgozik Weim János fővárosi mérnök, mely szerint a Gellért hegyre a Döbrentei-utcából olykép lehetne feljutni, hogy az alsó állomásról telefon utján jeleztetnék az utasok száma, a felső állomáson pedig a vitzartályból annyit

vizet venne fel a mennyi súlyánál fogva elegendő lenne az összekötő sodronykötélen az alsó kocsit felhuzni. Ez elmés találmány már a milleniumra kész lesz.

— **A szentes-h.-m. vásárhelyi vasut** építésére vonatkozó számadatok előttünk fekszenek, a miből az tűnik ki, hogy az építés összköltsége 781207 frt 73 krt tenne ki és az az érdekeltek megajánlott hozzájárulásán tul még 52607 frt 73 1/2 krt külön pénzügyi művelet általi fedezését tette szükségessé. Jövő számunkban a vármegye számvevősége által az érdekeltség gyűlés elé terjesztett ezen kimutatást főbb vonásokban közölni és méltatni fogjuk.

— **Az örök béke és nemzetközi jogok** eszméjével foglalkozó képviselői az összes parlamenteknek szeptember 3 án Hagában interparlamentaris konferenciára gyűlnek össze. Már eddig több száz francia belga, olasz, hollandi német, osztrák, spanyol, angol észak- és délamerikai stb. képviselő jelentette be részvétét. Magyarországáról 7 képviselő iratkozott be Romániából pedig nem kevesebb, mint 46. Nem hiába mennek a Románok ilyen nagy számmal a kongressusra, mert valószínűleg érvényt akarnak szerezni aspiratiójuknak mi már fölig akkor sikerült, mikor a programba felvették és így discussió tárgyát fogja képezni a több nyelvű államokban a nemzetiségeket megillető jogok kérdése is. Képzelné lehet minő lármát csap majd az a 46 Román képviselő a magyar nemzet ellen elnyomott és megkínzott Román testvérei érdekében és ez alatt a mi diplomatiánk, alighanem alszik és álmodik az örök békéről.

— **Cipész nélkül.** Ez is unicum számba megy, hogy egy olyan nagy községben mint Mindszent ne lehessen cipészt találni. A legromgyosabb faluba, mely 10—15 házból áll is van egy varga, ki fenn bírja tisztességes munkája által tartani magát; Mindszentben még ahány jó cipészünk volt, mind elszökött, de nehogy azt gondolja a t. olvasó közönség, hogy azért, mert nem tudtak volna talán becsületesen megélni, mert ha mindenkire nézve sanyaru állapotok is léteznek Mindszentben éppen nem áll ez egy szorgalmas és becsületes cipészre, kit két keze munkája által még vagyont is szerezhet; tehát koránt sem az anyagi viszonyok zavarták el őket, hanem holmi szerelmi kalandor, adósságok stb. Szóval varga nélkül létezik az alföld

voltak pillanatok mikor nagyon is gyűlölte, midőn gyilkos fegyverrel kész lett volna életét kioltani haragjában. E pillanatok néha sokáig tartottak. A jó Mihály ugyanis gyakran elkábult a szerelem mómorító illatától, mely kábultság elfeledtette vele országának bajait. — — —

— — — Nis felé haladt a szánkó a csont keménységű hó rétegen, hogy ott a fejedelem erdeibe az udvari vadászatot megtartsák. Nisben nagy társaság várta a fejedelmet. A fejedelem részére udvari erdészénél Stojczokovitsnál rendeztek be szállást egy pár napra még ott tartózkodnak.

Az erdésznek volt egy igen szép leánya Kamillo, kit véletlenül látott meg a fejedelem az erdési lak udvarán.

E pillanattól kezdve fel lett dulva nyugalma! Nem törődött a vadászattal nem törődött ettől kezdve semmivel.

Azonnal magához hivatta az erdészt és azon óhajának adott kifejezést, hogy szeretné ismerni bájos leányát.

Az erdész még hazugsághoz is folyamodott váltig szabadkozva, hogy ő neki van ugyan leánya, de az nincs itthon. De a fejedelem nem engedett.

Ismernem kell leányod mondá szilárd hangon.

Az erdész végre engedett szavainak elővezető leányát és bemutató a fejedelemnek.

A szerelemre lobbant fejedelem egy hétfőig egy másodpercre sem hagyta el a leányt, folytonosan udvarolt a bájos teremtnének. Nappal udvarolt az éjeket pedig az izgatótság által gyötörve álmatlanul töltötte.

Szerelmes lett a leányba, de a leány nem lett szerelmes ő bele, mert már neki volt szerelmese — — —

— — — Az udvari vadászatnak vége lett a fejedelem Belgrádba indult, de nem egyedül hanem a leány társaságában.

Mindenféle ígérekkel iparkodott rávenni a leányt, hogy bizon benne, hogy szeresse, de nem fogott, a leány hajthatatlan maradt.

A fejedelem külön lakosztályt rendezett be részére és idejének legnagyobb részét nála töltötte.

Végre a leány megunt a sok alkepuokódsást, kijelentette, hogy neki már van vőlegénye.

Mikor Mihály eme szavakat hallotta az arcába futott a vér, szeméi kidagadtak a meglepetéstől szó nélkül távozott.

Bezárkózott palotájában egy hétfőig nem fogadott senkit.

Majd elment a leányhoz, hogy beszélni óhajtana vőlegényével.

A leány attól tartva, hogy valami szerencsétlenség érheti szerelmasét, vele együtt tisztelgett a fejedelemnél.

Mihály nyájasan fogadta a szerelmes párt, s Kamillónak 200 ezer frank hozományt utalványozott ki saját pénztárából s megígérte nássnagságát is.

De azért ne gondoljuk, hogy ő nem szerette továbbra is Kamillót. Igen is szerette titkon szerette, mert ha azt nyilvánosan teszi mint maga mondá. „Eljártottam volna koronommal együtt életemet is.“ Ilyen szerelmi epizodok láncolatából állott a jó Mihály fejedelem élete, mely végre meggyilkoltatásának okozója lett.

Midőn I. Sándor Szerbia jelenlegi daliás uralkodója a világtörténelmet tanulta, mindig a legnagyobb előszeretettel kérdezősködött az egyes nagy alakok epizódjai felől. Egyszer a nemzeti történelem tanulmányozása közben ilyen kérdéssel fordult nevelőjéhez a megboldogult Dokits Lázárhoz: „Hát nagyapám életében történtek-e epizodok?“

— Történtek — monda Dokits — de azok oly lényegtelenek, hogy kár volna teoriából tudni felséged, azt a családi traditióknál fogva paxisból fogja elsajátítani. A felség belenyugodott.

közepén egy 8000 lakossal bíró nagy község, ha tartozdik is egy pár varga Mindszentben az csak oly rövid idő, hogy bizon a cipő reparációkat annál kevésbé új cipők készítését nem képesek az alatt végezni, mert csak vasárnapként térnek vissza községünben egész héten pedig vagy pallérozkodnak, vagy a mi még szegényesebb mesterember létükre, fűvet v. buzát kaszálni álltak be. Mindszentet tehát mint oly községet ajánljuk a cipész iparosok figyelmébe, hol elkélne egy néhány jóra való varga!

— **Halálozás.** F. hó 19-én kísérték örök nyugalomra Tarr Gábornét született Szépe Franciskát. A megboldogult 52 évet élt; szegényesége dacára számtalanszor érezte jószágát a földhözragattak, sokan áldják a megboldogult emlékét. Az elhunytban Tarr Lajos helybeli polgártársunk borbélymester édes anyját siratja. Könnyű legyen neki az anyaföld.

— **Egy női ezüst óra** folyó hó 16-án a vasuti állomásra vezető uton elveszett. A tulajdonos kéri a becsületes megtalálót, hogy azt vagy lapunk szerkesztőségénél, vagy pedig Győző Dezső joghallgató urnál deponálni veskedjék.

ESARNOK.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kiféradva és kiizzadva veszem a tollat a kesembe, hogy Önnek és becses lapjának heti élményeiről beszámoljak. A zöldből jöttem. Bár ne teremtett volna az Isten sohasem zöldet!

Ha valamikor tönkre jutok azt csak zöldnek köszönhetem. Miért?

Erre nagyon egyszerű a felelet; még annyi pénzcsékém sincs amiből itthon elkuporogjak, hogy telne akkor kirándulásra. De azért nekem mégis mennem kellett, hogy a főváros undok állott levegőjétől, ha csak egy órára is, de megmeneküljek, még már itt ez a jövés-menés járkálás kirándulás, oly ragados betegséggé vált, mint a ehelera.

Hogy tehát kimehessek, hogy kirándulhaszak, oh én szerencsétlen, a legborzasztóbb eszközhöz folyamodtam; pénzt kértem kölcsön azért kezdtem, hogy másnap pókhendi módon ereszessem barátaim előtt ki szájamból eme két negédesen hangzó szót. Zöldbe voltam.

Ezt a pénz kölcsönkérését olyan borszasztó színekkel festettem a t. szerkesztő ur előtt, hogy még azt találná hinni hogy ez a legelső eset.

Megszugom — de mikor ezt teszem a könny kiperdül szememből — hogy a multkori kirándulásomból kifolyólag már árverezték is nálam.

Az a szerencse, hogy mindenem elárverezték, legalább legközelebb nem fognak nálam semmit sem találni.

Igy néz ki egy fővárosi ember utazása a Zöldbe!! Mikor azt mondja, hogy a Zöldbe megy, készpénz gyanánt vehető, hogy másnak megstakarított fillérkeit költi el.

A Zöldből azután olyanforma zöld arccal tér vissza, mint enmagam.

Bizon csak azt látom én, hogy a zöltség csak állatoknak való, még megtekinteni sem jó, mert megesehmölik tőle az ember. De mindent csak közbevetőleg mondtam el, most térek még csak át a javára; amint a Lánchidon keresztül jöttem, ismeretlen alakokat pillantottam meg. — — — Enyje — mondok magamba — de ismerősek ezek a civisek, midőn egyik észre véve így szól hozzám:

„Jó napot Izzadó ur, hol jár ebbe a melegbe, már milyen régóta keressük! Nem hittük volna, hogy éppen itt találjuk meg, mi csak véletlenségből vetődünk erre.”

En a jó kívánságot hasonlóval viszonztam

és szinte megőrültem rajta, hogy Szentekfalva polgárai milyen jóképű emberek.

Mi küldöttségben járunk ide fönn — így szólalt meg közülük legkihizaltabb hasu tönne-e velünk egy szivességet Izzadó ur?

Mért ne bátyám?

Hát vezessön el bennünket valami teleg-rang féle hévatalba, míg teleg-rangyrozánk haza, hogy hun is lakunk, mert meg a küldöttség egyik fele otthon van.

Nagyon szívesen, ezzel elvezettem őket a főpostára.

Most már azt hiszem uraim mondtam udvarias hangon, nincs már rám szükség, a többi Önök is eltudják végezni.

Dehogy nincs mondá erélyes hangon az előbbi pacakos civis. Mogygya csak hun is lakunk munk?

Hát azt már magának kellene tudni bátyám, nekem nincs tudomásom róla.

Alig birtam szavaimat bevégezni, mert a nevetés szörnyen csiklandozott, mikor az öreg ismét így szól: „Hát igazán nem tudja?”

„Nem nem! mire kitört belőlem a kacaj. Ken tán csak tugya János sógor, ken tud köztünk legjobban olvasni.

„En komám Pr . . . Pr . . . Pr . . . Pradédénak olvastam.”

„De nagy számár ken — közbe szól Pista az esküdtbíró — Pradéa elolvassa ken azt még se tudja.

Közbe én a nevetéstől csak úgy tántorogtam, alig győztem szememet törölgetni, annyira könnyeztek azok.

A pocakos civis kijött a béketüresből, vagy menjen amerre lát Izzadó ur vagy tudja meg hun lakunk.

„Merre szálltak le bátyám, az állomástól még messze mentek-e?”

„Dehogy messze ott közel van egy szálloda ha jó tudom . . . igen igen jobbkéze van van az állomástól egy szálloda az a mienk.

Azt már most tudtam, hogy a Központi Állomás nagy terén laknak az én kedves földieim de eme nagy teren csak hat szálloda van, már most igazodjék el az ember, hogy melyik az a „Paradé” szálloda.

Egy szerencsés ötletem támadt. Ugy gondoltam és egész helyesen, hogy a Központi Térre járó sürgönyhordónak tudnia kell annak a hat szállodának a nevét. Találtam is egy olyat aki előszámolta egész hüen mind a hatot; mikor a negyedikét kimonpta már kétségbe kezdtem esni. Hisz ezeknek törzsgyökeres magyar neveik vannak, mondám türelmetlenkedve. De a táviratkihordó csak folytatá s mikor a legutolsó szó elhangzott ajkáról Praedéal szinte összeborzongtam, majd ujongani kezdtem s egy koronát azzal a megjegyzéssel esusztattam markába, hogy aranyoztassa be a száját. Mikor visszatértem hajmeresztő látványnak lettem tanuja; hát uram fia földieim megunva a várakozást a cement burkolatra gugerodtak és makraszaru pipából pöfekeltek a füstöt közbe-közbe hatalmasakat pökvé; egy postászolga rém módon kiabál velök s már-már rendört akar hívni és mindnyájukat beviszik, ha véletlenül éppen meg nem érkezem. En azután felállítottam a szerencsétleneket kivettem szájukból a pipát és rendbe hoztam mindent, miután megirtam és feladtam a haza küldendő sürgönyt.

De az atyafiak csak nem akarták elhinni, hogy tudom a lakásukat, csak akkor jelentették ki alázatosan, hogy „Izzadó ur de okos ember” mikor a lakásukra vezettem a boldogtalanokat. Hogy földieim a ministeriumba mit végeztek, azt nem tudom, mert másnap jöllehet másnak pénzén ismét a Zöldbe szöktem, nehogy a véletlen megint összehozzon velök.

Az igen t. szerkesztő urnak

legalázatosabb szolgálja
Izzadó Bertalan.

Szerkesztői üzenetek.

K. S. Mindszent. Az ön által beadott „ballotti beszéd” gyenge dolgozat és egyáltalán nem ujságba való. Stilaris gyakorlatnak vagy önképző körü dolgozatnak megfelel ugyan, de annak is csak úgy, ha nagyon enyhe mértéket alkalmazunk. Elfoglaltságunk miatt csak még most nézhettük át, azért késett ily sokáig válaszolunk.

Törekvő. „A bíró fia” című tárcacikja a falusi népeletből merített mese, mely egyáltalán nem felel meg a k. vetelményeknek. A feldolgozás kissé pongyola; a szövegezés azt mutatja, hogy avatatlan kezek munkája, sok benne a germanismus telve van sententisliis mondatokkal. De eme elfogalatlan bírálat Ont ne keserítse, dolgozzék a legközelebbi majd bizonyára sikerülni fog, ha nagyobb gondot fordít a kidolgozásra, mert a dolgozat tárgya arra mutat, hogy Ön leleményes fiatal ember.

Studiosus. A költemény elég sikerült jelen számunkból tér szűke miatt kimaradt. Jövő számunkban közöljük.

Béta. A mult számunkban „Beta” név alatt közölt „Mért nem lettem pap?” című vers szerzője Lavioska József ur, mit a szerző egyenes kívánságára ezennel nyilvánosságra hozunk.

Vasuti menetrend.

Szentes—h.-m.-vásárhelyi vonal.

Szentes—H.-M.-Vásárhely.

Szentesről indul 4 óra 50 perc éjjel, 8 óra 45 perc reggel, 5 óra 13 perc délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 41 perc d. e. 6 óra 17 perc délután.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc éjjel.

H.-M.-Vásárhely—Szentes.

H.-M.-Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc éjjel.

Mindszentről indul 8 óra 47 perc d. e. 5 óra 12 perc d. u., 9 óra 18 perc este.

Szentesre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt, 5 óra 55 perc délután, és 10 órakor éjjel.

H.-M.-Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 57 perc reggel, 3 óra 58 perc délután, 9 óra 25 perc éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 53 perc reggel, 4 óra 33 perc délután, 10 óra 20 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 10 óra 5 perc délelőtt, 6 óra 52 perc este.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 4 óra 34 perc reggel, 10 óra 50 perc délelőtt, 8 óra 01 perc este.

Gözhajózás.

Szolnokról szerdán és szombaton reggel 5 órakor, déltáj van Mindszentben.

Szegedről kedden és pénteken 5 órakor Mindszentre érkezik 8 órakor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre.